

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої Ради
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
_____ 2023 р. № _____

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПРАВО»**

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «ПРАВО»
галузі знань 08 «ПРАВО»
Кваліфікація: доктор філософії з права

УВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ДВНЗ
«Ужгородський
національний університет»
_____ 2023 р. № _____

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Право»

1. Ректор
_____ 2023 р.	Володимир СМОЛАНКА
2. Проректор з наукової роботи
_____ 2023 р.	Іван МИРОНЮК
3. Директор ЦПАКВК
_____ 2023 р.	Ірина СУХАН
4. Гарант освітньо-наукової програми
_____ 2023 р.	Олександр РОГАЧ
5. Декан структурного підрозділу
_____ 2023 р.	Ярослав ЛАЗУР
6. Начальник навчальної частини
_____ 2023 р.	Анатолій ШТИМАК
7. Завідувач відділу аспірантури
_____ 2023 р.	Наталія ДЕШКО

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

Освітньо-наукова програма на здобуття освітньо-наукового ступеню: доктора філософії за спеціальністю 081 «ПРАВО» оцінена позитивно та рекомендована до впровадження в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти:

1. Леся ВАОЛЕВСЬКА – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, Керівник Дослідницької служби Верховної Ради України;

2. Ганна ФАЗИКОШ – кандидат юридичних наук, доцент, голова Закарпатського апеляційного суду.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Право» підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020), «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 283 від 03.04.2023), Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 341 від 21.03.2022), проєкту стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» за третім рівнем вищої освіти, Наказів Міністерства освіти і науки України Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 759 від 31.05.2019 р.), Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії від 22.04.2019 р. № 533, а також Положенням Про присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» про присудження ступеня доктора філософії затвердженого вченою радою протокол від 31.03.2022 № 3 р., уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 31.03.2022 р. № 110/01-04. Нормативні документи можуть доповнюватися або змінюватися згідно чинного законодавства.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

Лазур Я.В. – доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету;

Бисага Ю. М. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства;

Булеца С. Б. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права та процесу;

Васьковський О. В. – кандидат юридичних наук, доцент, суддя Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Карабін Т.О. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права;

Лемак В.В. – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, суддя Конституційного Суду України;

Переш І. Є. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та історії держави і права;

Рошканюк В.М. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри господарського права;

Ступник Я. В. – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права та процесу;

Фазекош О.А. – Голова Закарпатського відділення Спілки адвокатів України.

**1. Профіль освітньо-наукової програми «Право»
Educational program «Law» зі спеціальності 081 Право**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», Юридичний факультет <i>State University "Uzhhorod National University", Faculty of Law</i>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	ступінь вищої освіти: <i>доктор філософії / Doctor of Philosophy (Ph. D.)</i> Освітня кваліфікація: доктор філософії з спеціальністю: 081 Право / 081 Law, програма: Право / Law
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська / Ukrainian
Обсяг освітньої програми	Термін навчання 4 роки, обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми 40 кредитів ЄКТС
Тип програми	освітньо-наукова
Наявність акредитації	
Цикл/рівень програми	НРК – 8 рівень, EQF LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна.
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27466
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Метою ОНП є підготовка висококваліфікованого, конкурентно спроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі ступенем «доктор філософії» в галузі права за спеціальністю 081 «Право», який здатний проводити самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну, науково-практичну та організаційну діяльність в галузі права. Особливістю програми є те, що вона забезпечує підготовку науковців до аналітичної роботи у перспективних напрямках правових досліджень з урахуванням пріоритетності аналізу взаємодії правових систем та використання порівняльно-правового методу; Підготовку фахівців до

	дослідження правовідносин з метою впливу на них; а також до викладацької роботи у закладах вищої освіти.
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	08-Право 081- Право
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Фокус освітньої програми та спеціалізації	При підготовці докторів філософії поєднуються освітні компоненти в галузі права. Ключові слова: право, права людини, правосвідомість, правова культура.
Особливості програми	Залучення іноземних фахівців із зарубіжних країн до наукового керівництва дисертаційними роботами здобувачів. При цьому основна увага приділяється індивідуальній роботі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Науково-дослідна, викладацька діяльність, а також правозастосовна у юридичних особах публічного та приватного права.
Подальше навчання	Здобуття вищої освіти на науковому рівні вищої освіти (здобувач ступеня доктора наук)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – творчо-орієнтований, спрямований на розвиток навичок генерування нових ідей та самостійного отримання глибинних знань. Лекції, семінари, практичні заняття в групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, робота над власним науковим дослідженням. Передбачається написання наукових статей, які презентуються та обговорюються за участі викладачів та аспірантів.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, семінари, практичні заняття, проекти, презентації, звітування та атестація, захист дисертаційної роботи.
6 – Програмі компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність до утворення абстрактних понять і оперування ними, до критичної оцінки й переосмислення накопиченого досвіду (власного і чужого), та до рефлексування загальносоціальної

	<p>та професійної діяльності (ЗК-1)</p> <ol style="list-style-type: none">2. Володіння на достатньому рівні інформаційно-комунікаційними технологіями для проведення досліджень та при викладанні юридичних дисциплін (ЗК-2)3. Здатність проведення самостійних наукових досліджень з визначеної проблематики (ЗК-3)4. Уміння пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел(ЗК-4),5. Вміння проявляти креативність, виявляти творчий підхід, ініціативу (ЗК-5),6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6)7. Здатність працювати в команді науковців, розробляти та управляти науковими проектами (ЗК-7)8. Здатність застосовувати знання у практичній юридичній діяльності (ЗК-8)9. Уміння гнучко адаптуватися до змінних професійних ситуацій, до новел у правовому регулюванні (ЗК-9)10. Здатність з нових дослідницьких позицій формулювати належну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, визначати мету та цілі, а також оцінювати його якість (ЗК-10) <p>Здатність кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз (ЗК-11).</p>
--	---

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

1. Здатність визначати наукову проблему, ставити наукові задачі та формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми (ФК-1).
 2. Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативні акти, доктринальні джерела, судову практики) у процесі дослідницької та інноваційної діяльності (ФК-2)
 3. Здатність осмислювати та аналітично оцінювати складні наукові правові проблеми, а також розв'язувати задачі, що потребують міждисциплінарних підходів (ФК-3)
 - 4.Здатність до опрацювання та аналізу інформації для правового дослідження та готовність до її використання (ФК-4)
 - 5.Здатність до формулювань юридичних конструкцій і перевірка їх адекватності шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових правових ідей (ФК-5)
 6. Знання вітчизняної та зарубіжної доктрини у галузі дослідження, наукові школи та наукові роботи найавторитетніших дослідників (ФК-6)
 7. Здатність формулювати та викладати правові обґрунтування та висновки, пропозиції, рекомендації, а також готовність здійснювати презентацію таких матеріалів (ФК-7)
 8. Здатність здійснювати аналіз правничого тексту та законодавчих актів, проводити їх експертизу, визначати тенденції розвитку діючого законодавства (ФК-8)
 9. Спроможність до ведення діалогу й аргументування під час наукових і ділових дискусій, переговорів, судових дебатів, публічного виступу в судах та інших органах.(ФК-9)
 10. Здатність до підготовки наукового дослідження правової проблеми або статті у фахове видання(ФК-10)
 11. Достатнє знання англійської мови для читання, писання та представлення статей, а також спілкування з іншими науковцями та практиками (ФК-11)
- Знання методологічних принципів та методів правового дослідження, здатність передавати знання у сфері юридичної та практичної діяльності.(ФК-12).

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати навчання

Здатність до системного мислення, набуття нових знань та використання їх у власних наукових дослідженнях та у професійній практиці;
Слідування принципам наукової та професійної етики, володіння культурою правового мислення;

Розуміння та використання юридичної термінології іноземною мовою при підготовці та аналізі правових актів та правничих документів;

Вміння формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, робити аналітичні прогнози розвитку правового життя в Україні та в зарубіжних країнах;

Вміння вести дискусії на наукову проблематику із науковою спільнотою в сфері професійної діяльності, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи широкий науковий світогляд та креативність;

Вміння збирати, обробляти та аналізувати джерельну базу для проведення дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу;

Вміння встановлювати наукову цінність джерел, використовуючи відповідні критерії та стандарти шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами, визначеними завданнями дослідження та з позицій доктрини верховенства права;

Розуміння порядку фінансування науково-дослідної роботи та структури кошторисів на її виконання, вміння готувати запит на отримання фінансування, готувати поточну та звітну документацію;

Проведення аргументованої професійної презентації результатів своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземної мови у науковій, інноваційній діяльності та педагогічній діяльності;

Вміння ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань;

Прагнення до співпраці у науковій діяльності, беручи участь у формуванні команди дослідників для вирішення наперед поставленої задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій);

Вміння формувати комунікаційні стратегії та взаємодіяти з науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової, професійної та педагогічної діяльності;

Вміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у аналогічних закордонних;

Здатність використовувати ІТ-ресурси при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел з використанням

	<p>високих стандартів текстового аналізу як до електронних, так і до традиційних письмових та усних джерел;</p> <p>Вміння використовувати профільні знання для логічних основ побудови наукової діяльності, з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, мету і значення для розвитку інших галузей науки;</p> <p>Започаткування та проведення комплексних досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>До викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти допускаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями. Викладання дисциплін англійською мовою проводять науково-педагогічні працівники, що володіють англійською мовою щонайменше на рівні B2.</p> <p>У підготовці фахівців беруть участь такі підрозділи Ужгородського національного університету:</p> <p><i>підрозділи юридичного факультету:</i> Кафедра цивільного права та процесу; Кафедра конституційного права та порівняльного правознавства; Кафедра господарського права; Кафедра кримінального права і процесу; Кафедра теорії та історії держави і права; Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права; Кафедра міжнародного права</p> <p><i>інші підрозділи університету:</i> - кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи; - кафедра філософії; - математичний факультет - факультет іноземної філології.</p> <p>Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу достатнє для забезпечення підготовки фахівців вказаної спеціальності і відповідає Акредитаційним вимогам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Для забезпечення освітнього процесу використовується навчально-матеріальна база юридичного факультету. Наявне необхідне технічне обладнання та засоби обчислювальної техніки, а також бібліотечний фонд юридичної літератури.</p>

Специфічні характеристики інформаційного та навчально- методичного забезпечення	<p>Можливість проведення наукових досліджень та навчальних занять на базі наступних підрозділів юридичного факультету: НДІ державно-конфесійного права та державно-церковних відносин, НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права, НДІ теорії та практики правосуддя юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ», юридична клініка, криміналістична лабораторія.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Освітньо-наукова програма включає обов'язкові компоненти (25 кредитів ECTS) та вибіркові компоненти (15 кредитів ECTS).

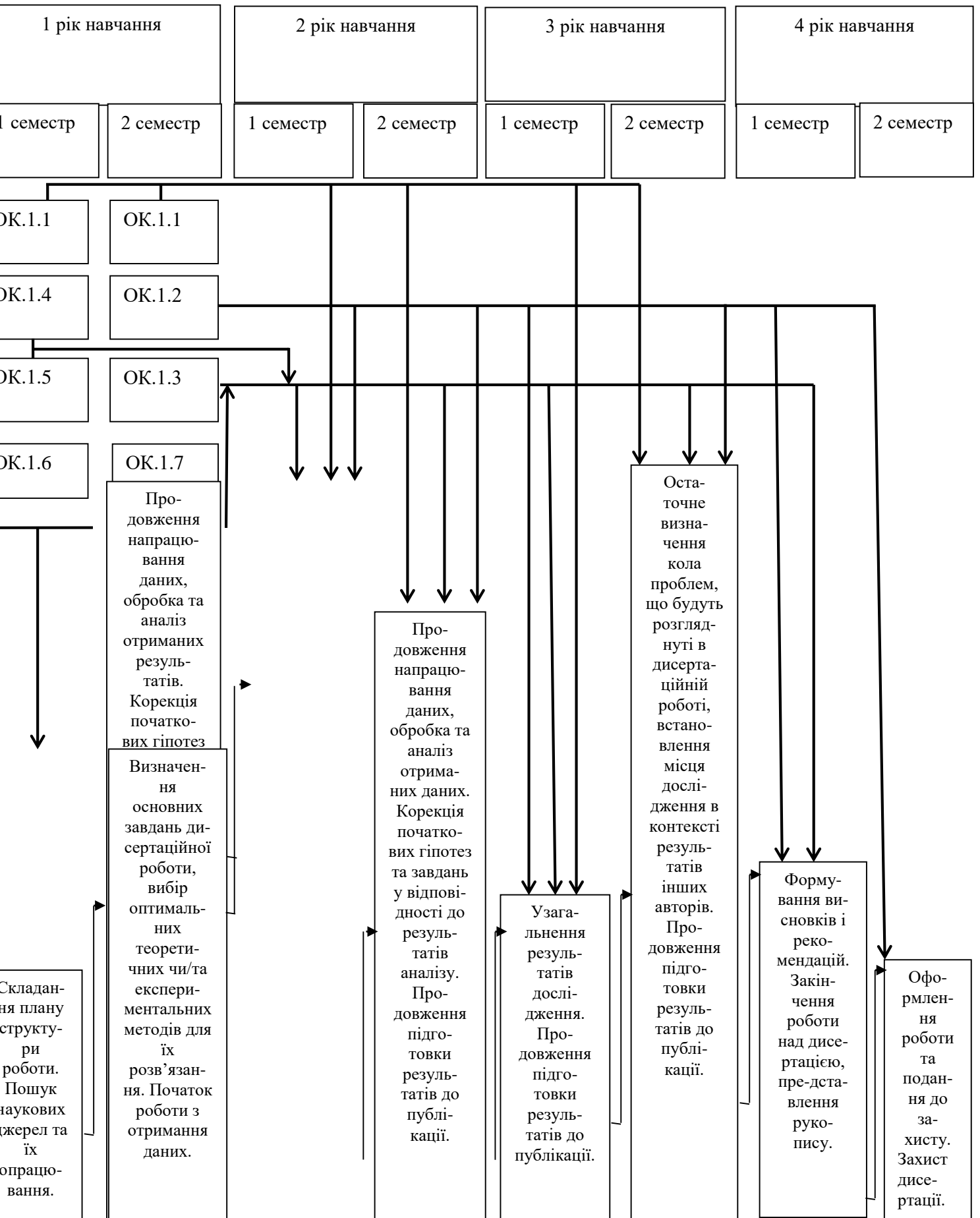
2.1 Перелік обов'язкових та вибіркових компонент ОНП.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК.01	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі / Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere	6	Екзамен
ОК.02	Філософія науки / Philosophy of Science	4	Залік, екзамен
ОК.03	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами / Presentation of Scientific Findings and Research Project Management	3	Залік
ОК.04	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять / Innovations In Modern Pedagogy And Classroom Management	3	Залік
ОК.05	Сучасні інформаційні технології / Modern Information and Communication Technologies	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		19 кредитів ЄКТС	
Обов'язкові компоненти ОНП. Цикл професійної підготовки			
ОК.06	Методологія та організація юридичних наукових досліджень / Methodology and organization of legal scientific research	3	Екзамен
ОК.07	Асистентська практика / Assistant Teaching Practice	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових професійних компонент:		6 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг обов'язкових (нормативних) компонент		25 кредитів ЄКТС	
Вибіркові компоненти ОНП			
Дисципліни вибору аспіранта			
ВК 1.1	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	3	Залік
ВК 1.2	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	6	Залік, екзамен
ВК 1.3	Вибіркова дисципліна із кафедрального каталогу	6	Залік, екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОНП		40	

* Усі навчальні дисципліни є самостійним компонентами і не потребують попереднього вивчення інших дисциплін.

** Перелік дисципліни вибору аспіранта проводиться з каталогу кафедри, яка відповідає напрямку дисертаційного дослідження аспіранта та спрямована на поглиблення розуміння предметної області за обраним науковим напрямом (Теорія та історія держави і права, Історія політичних та правових учень; Адміністративне право, Фінансове право, Інформаційне право; Конституційне право, Муніципальне право; Цивільне право та процес, Сімейне право, Міжнародне приватне право; Кримінальне право та криминологія, Кримінально-виконавче право; Господарське право, Господарський процес; Міжнародне право).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.</p> <p>У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії, присвоюється кваліфікація доктора філософії з права та видається диплом встановленого зразка.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>1) Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері права або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.</p> <p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі.</p> <p>2) Для ознайомлення з результатами дисертаційних досліджень, кваліфікаційна робота подається на відповідну кафедру, факультет та в Центр підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації ДВНЗ «УжНУ».</p> <p>3) Дисертація оформляється відповідно до правил затверджених чинним законодавством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами основного тексту та, як правило, становить 6,5 – 9 авторських аркушів (відповідно до пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt. - Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу. - Кегель – мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням. - Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. <p>4) Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у форматі PDF/A з накладанням</p>

текстового шару з накладеним електронним підписом здобувача.

5) Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки (Наказ МОН України Про затвердження вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40).

Титульний аркуш оформлюється відповідно до Додатку 1 Вимог до оформлення дисертації (пункт 1 розділу III) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/52/f465001n121.doc>)

В **анотації** дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення.

Обсяг анотації складає 0.2 – 0.3 авторських аркушів.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва; галузь знань); найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді в якій відбудеться захист; місто, рік.

Анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації; які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; які додатково відображають наукові результати дисертації.

У **вступі** подається загальна характеристика дисертації, а саме: обґрунтування вибору теми дослідження; мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації.

За наявності у вступі можуть також вказуватися: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; практичне значення отриманих результатів.

У **розділах дисертації** має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня.

У **висновках** викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (Додаток 3 Вимог до оформлення дисертації (пункт 11 розділу III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n99>).

До **додатків** може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації: таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань; впровадження, листи підтримки результатів дисертаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇПРОГРАМИ

Нормативні навчальні дисципліни

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07
ЗК1	+	+	+	+	+	+	
ЗК2					+		+
ЗК3	+	+	+		+	+	
ЗК 4	+	+	+		+	+	
ЗК 5		+	+	+			+
ЗК 6	+		+				
ЗК 7			+		+		
ЗК 8	+		+				
ЗК 9		+					
ЗК 10		+	+			+	
ЗК 11	+	+	+			+	
ФК 1		+	+			+	
ФК 2		+	+		+		
ФК 3		+	+			+	
ФК 4	+	+	+		+		
ФК 5		+	+			+	
ФК 6	+						
ФК 7			+				
ФК 8	+	+					
ФК 9	+			+			
ФК 10	+	+	+				
ФК 11	+						
ФК 12		+		+		+	+

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇПРОГРАМИ

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07
ПРН1		+	+			+	+
ПРН 2		+	+	+			+
ПРН3	+						
ПРН 4		+	+			+	
ПРН 5	+		+	+			
ПРН 6	+	+	+				
ПРН 7		+	+			+	
ПРН 8			+				
ПРН 9	+		+		+		
ПРН 10			+				
ПРН 11			+				
ПРН 12	+		+	+			+
ПРН 13	+	+					
ПРН 14					+		
ПРН 15		+	+			+	
ПРН 16			+		+	+	

